

GMINA DOBRZANY

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY DOBRZANY
ZA LATA 2021-2022**

Zamawiający:

Gmina Dobrzany

Wykonawca:

Terra Legis Katarzyna Helińska

ul. Kopańskiego 10/10

71 – 050 Szczecin

Autorzy:

Katarzyna Helińska

1. SPIS TREŚCI

1.	SPIS TREŚCI	3
2.	WSTĘP	4
2.1.	Podstawa prawna opracowania	4
2.2.	Cel opracowania	4
2.3.	Główne założenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany	4
3.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY DOBRZANY	5
3.1.	Położenie	5
3.2.	Uwarunkowania przyrodnicze	6
3.3.	Uwarunkowania społeczno-gospodarcze	13
3.4.	Infrastruktura techniczna	14
4.	RAPORT Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2021-2022	16
5.	WSKAŹNIKI MONITOROWANIA PROGRAMU	36
6.	REALIZACJA ZADAŃ WYZNACZONYCH W POŚ	38
7.	ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA	38
8.	PODSUMOWANIE	40
9.	SPIS TABEL	41
10.	SPIS RYCIN	41

2. WSTĘP

2.1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania Programu Ochrony Środowiska przez organ wykonawczy gminy, a następnie przedstawienia ich Radzie Miejskiej wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).

2.2. Cel opracowania

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany jest dokumentem sporządzonym w celu oceny stopnia wykonania zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

Raport z Programu Ochrony Środowiska ma charakter informacyjny i podsumowujący realizację przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Gminę Dobrzany w latach 2021-2022 oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie gminy zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych.

2.3. Główne założenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany na lata 2019 – 2022 z perspektywą do 2026 roku służy realizacji przez gminę polityki ochrony środowiska i nawiązuje do polityki ochrony środowiska wyższych jednostek, a sam Program Ochrony Środowiska jest spójny z założeniami dokumentów strategicznych i programowych wyższego rzędu.

Dokument stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem, spajając wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska w gminie.

Według założeń, przedstawionych w POŚ, sporządzenie programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany zostały wyznaczone na podstawie:

- zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- możliwości finansowych analizowanej JST;
- celów dokumentów wyższego szczebla (poziom powiatowy, wojewódzki i krajowy);
- celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie omawianej JST).

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji:

- I. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA (OKJP)
Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- II. ZAGROŻENIA HAŁASEM (ZH)
Cel: Poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców gminy przed nadmiernym hałasem;
- III. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)
Cel: Ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych;
- IV. GOSPODAROWANIE WODAMI (GW)

Cel: Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie Gminy Dobrzany;

V. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA (GWS)

Cel: Rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Dobrzany;

VI. ZASOBY GEOLOGICZNE (ZG)

Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;

VII. GLEBY (GL)

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;

VIII. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW (GO)

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami na terenie Gminy Dobrzany;

IX. ZASOBY PRZYRODNICZE (ZP)

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej na terenie Gminy Dobrzany,

X. ZAGROŻENIA POWAZNYMI AWARIAMI (ZPA)

Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY DOBRZANY

3.1. Położenie

Gmina miejsko-wiejska Dobrzany położona jest w środkowej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie stargardzkim. W powiecie stargardzkim Gmina Dobrzany sąsiaduje z gminą: Chociwel (od północy), Ińsko (od północy), Marianowo (od zachodu) oraz Suchań (od południa). Od wschodu Gmina Dobrzany graniczy z gminą Kalisz Pomorski, która leży w powiecie drawskim. Gmina Recz, leżąca w powiecie choszczeńskim, graniczy z Dobrzanami od południowego wschodu

Rycina 1. Położenie gminy na tle gmin powiatu stargardzkiego

Źródło: <http://gminy.pl/>

W skład gminy wchodzi: Miasto Dobrzany i 13 sołectw, w tym miejscowości: Biała, Błotno, Bytowo, Dolice, Grabnica, Kępno, Kozy, Krzemień, Lutkowo, Mosina, Odargowo, Ognica, Sierakowo, Szadzko. Miejscowości Dolice i Grabnica tworzą jedno sołectwo.

3.2. Uwarunkowania przyrodnicze

Położenie fizyczno-geograficzne

Biorąc pod uwagę fizyczno – geograficzną regionalizację Polski J. Kondrackiego (1998) Gmina Dobrzany umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- prowincja: Nizina Środkowoeuropejska (31);
- podprowincja: Pojezierza Południowobałtyckie (314-316);
- makroregion: Pojezierze Zachodniopomorskie (314.41-47);
- mezoregion: Pojezierze Ińskie (314.43);
- makroregion: Pojezierze Południowopomorskie (314.6-7);
- mezoregion: Równina Drawska (314.63).

Pojezierze Ińskie jest terenem morfologicznie bardzo urozmaiconym i atrakcyjnym krajobrazowo. Elementy rzeźby związane są z działalnością lądolodu i wód fluwioglacjalnych ostatniego zlodowacenia. Licznie występującym tu wzgórzom moren czołowych, towarzyszą pagóry kemów i wały ozów. Rynny subglacjalne o stromych zboczach i nierównym dnie, wypełniają jeziora (Ińsko, Dłusko, Wisola, Krzemień). Wysokości bezwzględne w granicach obszaru arkusza Ińsko wahają się od 90 m n.p.m., w obniżeniu Jeziora Krzemień, do 170 m n.p.m. na wzgórzach morenowych w okolicach

Sarnikierza. Stoki wzgórz moren czołowych osiągają nachylenie do 10%, przy znacznych deniwelacjach, dochodzących do 30 m.

Równina Drawska stanowi, w części objętej arkuszem Ińsko, teren słabiej urozmaicony morfologicznie. Jest to sandr, należący do najbardziej rozległych na Niżu Polskim. Jego powierzchnia wykazuje generalny spadek na południe i południowy wschód. Najwyższe wyniesienie sandru o wysokości 155 m n.p.m. znajduje się koło Studnicy, a najniższe nad Drawą i leży na wysokości około 100 m n.p.m. W części północnej występują płytkie jeziora wytopiskowe, a na pozostałym obszarze liczne podmokłości i tereny bagienne. Przez południowowschodni fragment obszaru objętego mapą przepływa Drawa, która tworzy tu wąską i głęboko wciętą w sandr dolinę o stromych brzegach.

Klimat

Gmina Dobrzany znajduje się w obrębie zachodniopomorskiego regionu klimatycznego (Woś, 1999). Średnia suma opadów wynosi około 630 mm, a średnia temperatura roczna około +8°C. Dni z pokrywą śnieżną jest średnio 50, z przymrozkami 90. Okres wegetacyjny trwa 210–220 dni. Istotną cechą lokalnego klimatu Pojezierza Ińskiego jest jego duża zmienność i nieregularność, związana ze skomplikowaną rzeźbą terenu.

Zasoby geologiczne

Obszar Gminy Dobrzany, pod względem tektonicznym, położony jest w obrębie niecki szczecińskiej (pomorska część synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskiego). Teren gminy należy do geologicznie młodych, występują tam utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego (piaski, żwiry, gliny). Na terenie Gminy Dobrzany istnieje jedno złożo surowców naturalnych Mosina (kruszywa naturalne – piasek), którego eksploatacja została zaniechana. Powierzchnia złoża wynosi 22 ha.

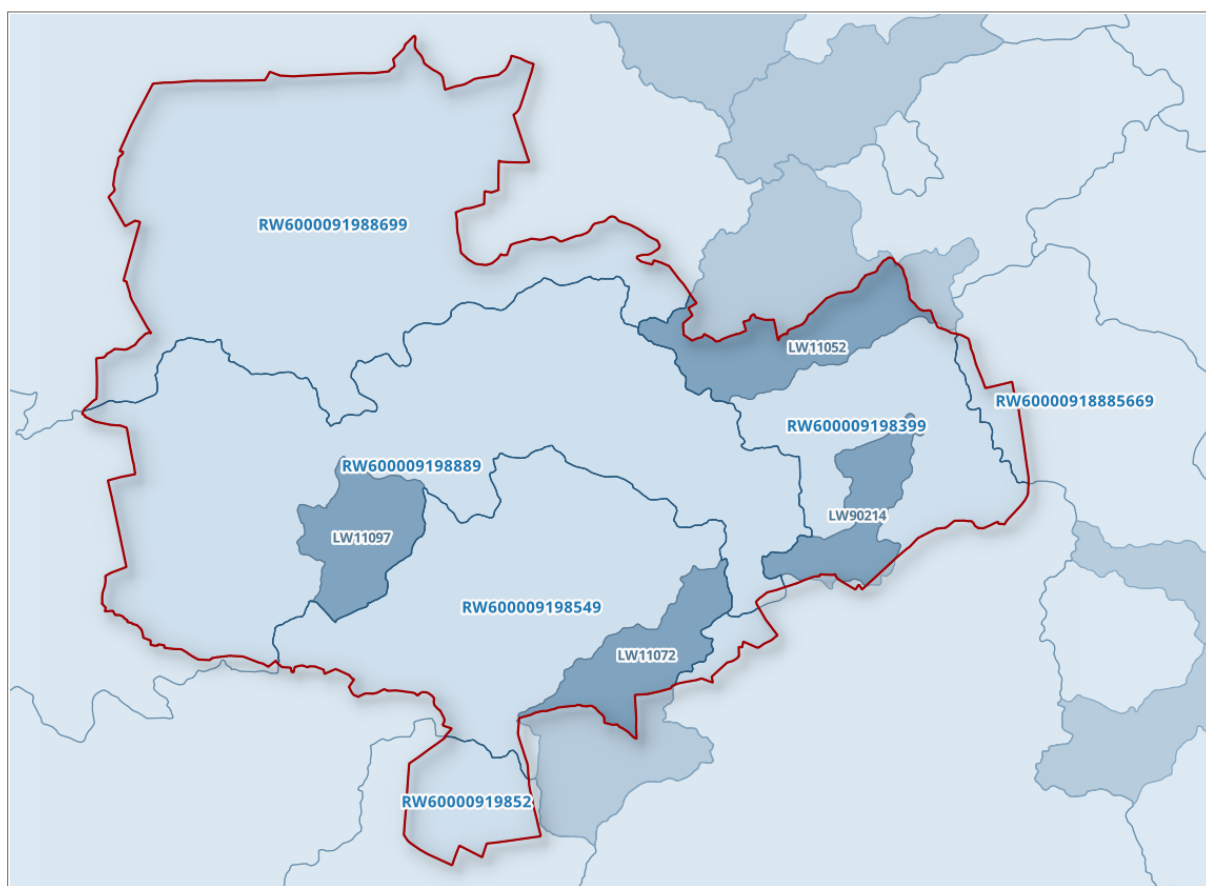
Gleby

Na glinach i piaskach naglinowych wysoczyzn morenowych występują gleby płowe i rdzawe IV a i IV b klas bonitacyjnych. Na obszarze rozciągającym się w południowo-zachodniej części gminy dominują gleby bielcowe klas V i VI. W dolinach rzecznych (Pęczinka, Krępa) występują gleby hydromorficzne i mady, przeważnie silnie nawilgocone. W gminie występują niewielkie obszary zagrożone erozją wodną. Należą do nich między innymi nie zalesione krawędzie rynien rzek oraz zbocza o nachyleniu większym niż 5 %. Większość z tych terenów powinna być przeznaczona pod zalesienie, co skutecznie zapobiegnie procesom erozyjnym i uchroni krajobraz od nieodwracalnych zmian

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Dobrzany należy do Obszaru dorzecza Odry, regionu wodnego Noteci. Gmina Dobrzany w całości należy do zlewni Iny (zlewnia II rzędu). Wody powierzchniowe stanowią około 4,6% powierzchni gminy. Na terenie gminy występuje pasowy – równoleżnikowy układ sieci rzecznej, w którym dominuje odprowadzenie wód w kierunku zachodnim.

Według Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry teren Gminy Dobrzany należy do 6 jednolitych części wód powierzchniowych: Głęboka, Ina od źródeł do Stobnicy, Struga Nosowo-Sierakowo, Ręczycza, Krępa, Pęczinka oraz 4 jednolitych części wód jeziornych: Szadzko. Krzemień, Bytowskie, Sierakowo.

Rycina 2. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Gminy Dobrzany

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych .shp udostępnionych przez PGW Wody Polskie

Spośród 10 jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Gminy Dobrzany, 7 z nich zostało objętych monitoringiem operacyjnym jakości wód powierzchniowych (4 rzeczne oraz 3 jeziorne).

Ocenę jakości wód powierzchniowych przeprowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021 poz. 1475) oraz wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Tabela poniżej przedstawia szczegółowe wyniki badań poszczególnych wskaźników stanu jakości wód powierzchniowych.

Tabela 1. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Lp.	Kod JCWP	Nazwa ocenianej JCWP	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu wód
1.	RW600009198399	Ina od źródeł do Stobnicy	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
2.	RW600009198549	Reczyca	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły
3.	RW6000091988699	Krępa	słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły

Lp.	Kod JCWP	Nazwa ocenianej JCWP	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu wód
1.	RW600009198399	Ina od źródeł do Stobnicy	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
4.	RW600009198889	Pężinka	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły
5.	LW11097	Szadzko	brak danych	poniżej dobrego	zły
6.	LW11052	Krzemień	brak danych	dobry	brak danych
7.	LW11072	Sierakowo	brak danych	poniżej dobrego	brak danych

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/>

Wody podziemne

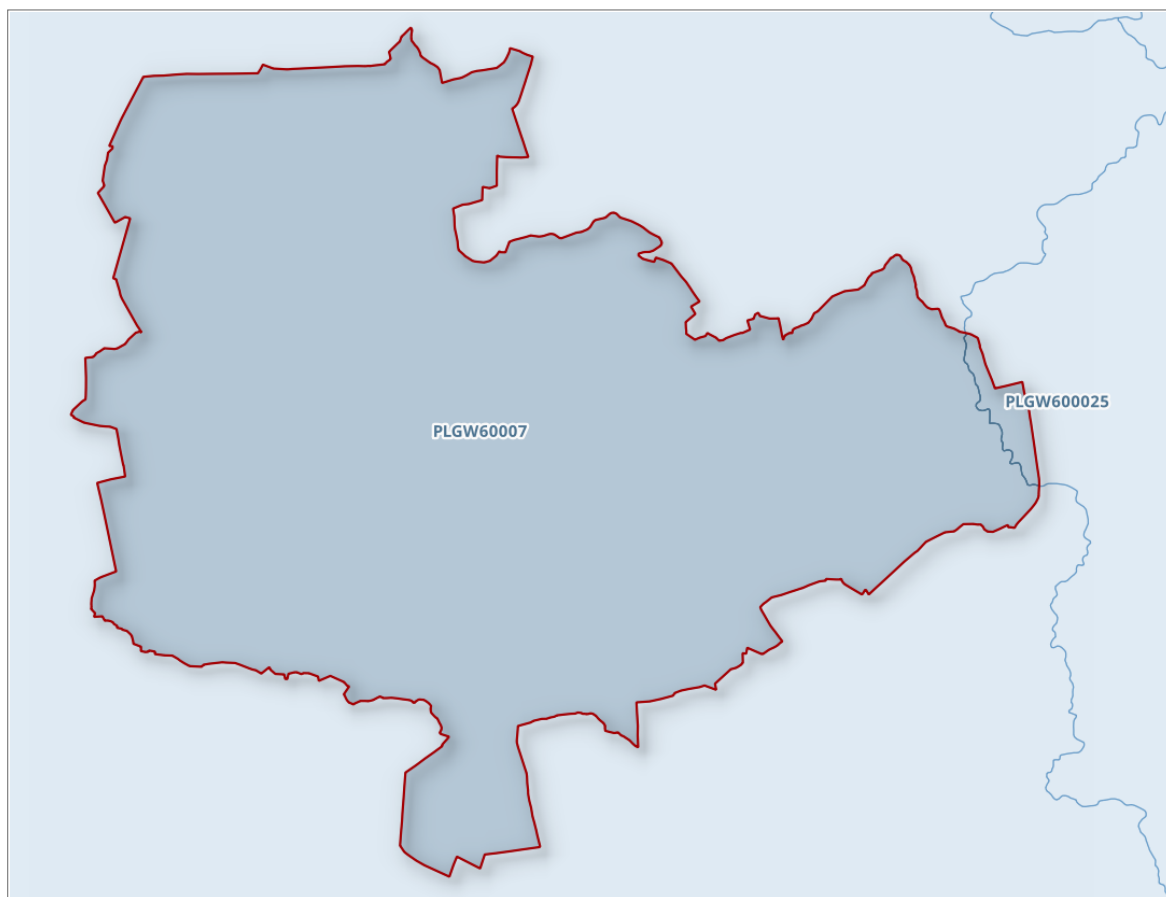
Pod względem hydrogeologicznym gmina należy do regionu V – pomorskiego (Paczyński, 1995). Gmina Dobrzany położona jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych nr 7 (PLGW60007), która stanowi przeważającą część powierzchni gminy, oraz nr 25 (PLGW600025).

Tabela 2. Ocena stanu JCWPd na terenie Gminy Dobrzany (2019)

Nr JCWPd	Stan wód podziemnych		
	Ilościowy	Jakościowy	Stan JCWPd
PLGW60007	dobry	dobry	dobry
PLGW600025	dobry	dobry	dobry

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/>

Przestrzenne położenie Gminy Dobrzany na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych przedstawia rycina poniżej.

Rycina 3. JCWPd na terenie Gminy Dobrzany

Źródło: opracowanie własne na podstawie warstw .shp udostępnionych przez PGW Wody Polskie

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, będący z mocy ustawy Prawo wodne państwową służbą hydrogeologiczną zobligowaną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych (art. 102 ust.4 i art. 155a ust.5). Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości,

oraz w ramach klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych określa się:

- stan dobry,
- stan słaby.

W roku 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny jednolitych części wód podziemnych na obszarze JCWPd nr 7.

Na terenie Gminy Dobrzany w zlokalizowany był jeden punkt kontrolny. W roku 2022 nie prowadzono badań na terenie JCWPd nr 25 na terenie powiatu stargardzkiego.

Tabela 3. Ocena jakości wód podziemnych JCWPd nr 7

Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	Kod UE JCWPd (wg podziału na 172 części)	Powiat	Gmina	Rodzaj punktu pomiarowego	Rok badań	Klasa jakości 2022 końcowa
7	GW60007	stargardzki	Dobrzany	st. wiercona	2022	II

Źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/>

Zasoby przyrodnicze

Obszary chronione na terenie Gminy Dobrzany zajmują powierzchnię 3 506,68 ha. Na terenie gminy znajdują się następujące obszary chronione:

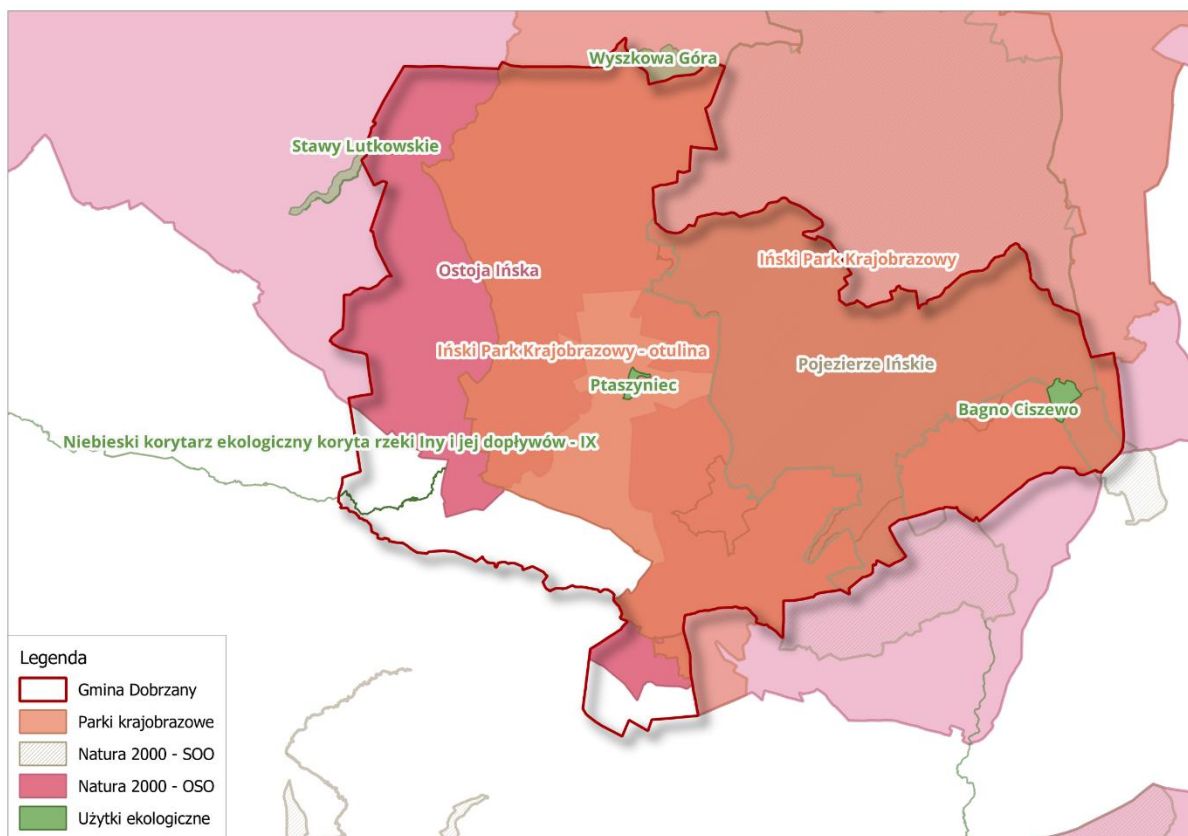
- Iński Park Krajobrazowy,
- Obszar Natura 2000 Pojezierze Ińskie (PLH320067),
- Obszar Natura 2000 Ostoja Ińska (PLB320008),
- Użytki ekologiczne: Ptaszyniec, Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – IX, Bagno Ciszewo.
- Pomniki przyrody (przedstawione w poniższej tabeli).

Tabela 4. Pomniki przyrody na terenie Gminy Dobrzany

Lp.	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Gatunek	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Obwód [cm]	Typ – podtyp
1.	Uchwała Nr IV/32/03 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie uznania pomników przyrody	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	184	25	578	Wieloobiektowy - grupa drzew (2 szt.)
			181	25	569	
2.	Uchwała Nr XIX/187/2008 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 27 października 2008 r. w sprawie uznania drzewa za pomnik przyrody	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	246	16	773	Jednoobiektowy - drzewo

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Obszary chronione zlokalizowane na terenie Gminy Dobrzany przedstawia poniższa rycina.

Rycina 4. Obszary chronione na terenie Gminy Dobrzany

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Lasy

Gmina położona jest w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany. Całkowita powierzchnia Nadleśnictwa Dobrzany obejmująca 20547,47 ha. Teren Nadleśnictwa obejmuje cztery powiaty, jak również cztery miasta – Stargard Szczeciński, Chociwel, Dobrzany, Ińsko. Powiat stargardzki obejmuje swoją powierzchnią 18882,66 ha gruntów nadleśnictwa, na terenie gmin: Chociwel, Dobrzany, Ińsko, Marianowo, Stara Dąbrowa, Stargard Szczeciński, Suchań.

Powierzchnia lasów w zarządzie Nadleśnictwa na terenie gminy wynosi 4103,99 ha, zasięg nadleśnictwa na terenie Gminy Dobrzany wynosi 100%.

Według danych GUS, powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Dobrzany w roku 2021 wynosiła ogółem 4 459,32 ha, w tym grunty leśne publiczne – 4 070,32 ha, grunty leśne prywatne – 389,00 ha. Lesistość gminy wynosi 32,2%.

Zieleń urządzona

Zieleń urządzona na terenie Gminy Dobrzany zajmuje łącznie powierzchnię 12,51 ha, obejmuje zieleńce, zieleń uliczną, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze oraz lasy gminne. Tabela poniżej przedstawia powierzchnie poszczególnych rodzajów zieleni urządzonej.

Tabela 5. Zieleń urządzona na terenie Gminy Dobrzany w roku 2021

zieleńce		cmentarze		zieleń uliczna	tereny zieleni osiedlowej	lasy gminne
obiekty	pow. [ha]	obiekty	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]
4	3,30	3	3,20	0,40	1,18	4,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.3. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 XII 2020 roku teren gminy zamieszkiwało 4 762 osób, natomiast w 2021 roku liczba mieszkańców Gminy Dobrzany wynosiła 4 587 osób. Liczba mieszkańców wykazuje więc tendencje spadkową.

Tabela 6. Liczba ludności na terenie Gminy Dobrzany w latach 2019-2021

Liczba mieszkańców [os.]		
2020	2021	2022
4 641	4 587	4 485
Mężczyźni		
2020	2021	2022
2 344	2 301	2 249
Kobiety		
2020	2021	2022
2 297	2 286	2 236

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na koniec roku 2020 udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie wynosił 6,1%, natomiast w 2021 roku 5,2%.

Ważnym sektorem gospodarki lokalnej w Gminie Dobrzany jest rolnictwo. Stanowi ono źródło utrzymania dużej części ludności. Na obszarze gminy brak jest zlokalizowanych dużych zakładów przemysłowych.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w Gminie Dobrzany w roku 2020 funkcjonowały 433 podmioty gospodarcze. Do 2022 roku liczba ta wzrosła o 17 podmiotów.

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej na terenie Gminy Dobrzany w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	433	442	450

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najwięcej jednostek działa w sektorze usługowym, najmniej zaś w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa.

Wśród sektorów własnościowych zdecydowanie przeważa sektor prywatny 436 podmiotów gospodarczych.

3.4. Infrastruktura techniczna

Zabudowa mieszkaniowa na terenie Gminy Dobrzany została ukształtowana w oparciu o główną funkcję gminy jaką jest rolnictwo. Występują tam głównie budynki mieszkalne jednorodzinne z towarzyszącą zabudową związaną z działalnością gospodarczą mieszkańców.

Według danych GUS na koniec 2020 roku, w gminie znajdowało się 898 budynków mieszkalnych, natomiast w 2021 roku 906 budynków mieszkalnych. Na koniec roku 2020 liczba mieszkań wynosiła 1 579, natomiast ich łączna powierzchnia 117 784 m². Z kolei w 2021 roku liczba mieszkań wzrosła do 1 580, a ich powierzchnia do 117 890 m².

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Dobrzany w latach 2020-2022

Wyszczególnienie	Jednostka	2020	2021	2022
Budynki mieszkalne	szt.	898	906	b.d.
Mieszkania	szt.	1 579	1 580	b.d.
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	117 784	117 890	b.d.
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	74,6	74,6	b.d.
Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 osobę	m ²	25,4	25,7	b.d.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W roku 2020 długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosiła 49,3 km, natomiast liczba przyłączy wodociągowych - 1 062 szt. W 2021 roku nie przybyło sieci wodociągowej ani przyłączy do niej. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła zaś w 2020 roku 24,8 km, a w 2021 roku również 24,8 km. Natomiast liczba przyłączy kanalizacyjnych – 524 szt. w 2020 roku, i tyle samo w 2021 roku.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną w Gminie Dobrzany zaspokajane jest z linii napowietrznych magistralnych 15 kV oraz linii 15 kV zasilających stacje transformatorowe w poszczególnych miejscowościach. Sieć 15 kV wykonana została jako linie napowietrzne zamontowane na słupach żelbetonowych. W miejscowościach na terenie gminy znajdują się linie napowietrzne 0,4 kV. Tylko w miejscowości Dobrzany występują linie kablowe 15 kV i 0,4 kV. Przyłącza do budynków wykonane są jako linie napowietrzne. Stacje transformatorowe (nr 3638 i 3738) posiadają zasilanie kablowe. Gmina Dobrzany zasilana jest w energię elektryczną z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) w Goleniowie.

Gospodarka cieplna na terenie gminy opiera się na kotłowniach lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym (węgiel, drewno), a także w ramach odnawialnych źródeł

energii. Istniejące źródła ciepła zaspokajają potrzeby poszczególnych odbiorców.

Główny układ komunikacyjny gminy tworzy droga wojewódzka nr 151, ale przebiega ona po jej obrzeżach na odcinku 2,6 km w okolicy miejscowości Bytowo. Dobrzany są miejscowością, do której nie prowadzą drogi krajowe. Przez gminę przebiegają drogi gminne i powiatowe, realizując wewnętrzne potrzeby komunikacyjne gminy i powiązania z gminami sąsiednimi. Wykaz dróg na terenie Gminy Dobrzany:

- DW151 – Świdwin - Łobez - Węgorzyno - Recz - Barlinek - Gorzów Wielkopolski – 2,6 km;
- 1734Z – od skrz. z dr. woj. nr 106 - Stara Dąbrowa do skrz. z dr. woj. nr 142 - do skrz. z dr. woj. nr 142 do skrz. z dr. woj. nr kr. Nr 20 Trąbki - Marianowo ul. Stargardzka - Wiechowo - Dobrzany ul. Stargardzka – 6,353 km;
- 1737Z – Tarnowo - Modrzewo - Sierakowo - dr 1741Z - 4,085 km;
- 1740Z – Od skrzyżowania drogi krajowej nr 20 Chociwel ul. Studzianki - Starzyce - Długie - Biała - Dobrzany ul. Jana Pawła II, ul. Adama Mickiewicza - Szadzko - Tarnowo - Suchań ul. Młyńska do skrzyżowania z drogą krajową nr 10 - 13,810 km;
- 1741Z – Od drogi powiatowej 1740Z - Dobrzany ul. Staszica - Ognica - Wapnica skrzyżowanie z drogą krajową nr 10 – 7,810 km;
- 1747Z – Kozy - Okole - Ciemnik – 3,206 km;
- 1748Z – Dobrzany – ul. Dworcowa, Polna - Grabnica - Krzemień - Bytowo do drogi 1751Z – 10,497 km;
- 1750Z – Dobrzany ul. Długa - do drogi 1751Z (Bytowo) – 8,065 km;
- 1751Z – Od drogi 1741Z Błotno - Bytowo - granica powiatu – 10,123 km;
- 1765Z – Bytowo - gr. Powiatu - 0,690 km;
- 1768Z – Szadzko - Ognica od drogi 1740Z do drogi 1741Z – 3,600 km;
- 1769Z – Stacja Mosina - Kępno od drogi 1746Z do drogi 1734Z – 2,359 km;
- 1806Z – ul. Leśna – 1,040 km;
- 1808Z – ul. Strażacka – 0,073 km;
- 1809Z – ul. Wąska – 0,123 km;
- 1810Z – ul. Zacisze – 0,300 km;
- 1811Z – ul. Kościuszki – 0,456 km;
- 1812Z – ul. Zielona – 0,265 km.

Przez Gminę Dobrzany przebiega sieć kolejowa na trasie ze Stargardu do Kalisza Pomorskiego. W roku 2006 odtworzono ruch na tej linii – w Gminie Dobrzany. W miejscowości Ognica znajduje się stacja kolejowa.

4. RAPORT Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2021-2022

W tabeli poniżej przedstawiono zadania jakie wyznacza Program Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 oraz stopień ich realizacji a także koszty poniesione na poszczególne przedsięwzięcia.

Tabela 9. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Dobrzany w latach 2021 - 2022

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
Ochrona klimatu i jakości powietrza									
1.	OKJP.1. Poprawa jakości powietrza poprzez likwidację niskiej emisji realizowana w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobrzany	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	517 824,53 + 16 000 (edukacja ekologiczna)	304 832,29 + 19 946,10 (edukacja ekologiczna)	w 2021 r.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 150 386,10 Budżet jednostki samorządu terytorialnego 36 744,03 Środki unijne 330 694,40 łącznie 517 824,53 WFOŚiGW – edukacja ekologiczna 2022 r.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki	w 2021 roku: 1. termomodernizacja i zmiana kotła - węglowy klasa 5: 1 szt., 73,52 m ² 2. instalacja pompy ciepła (ziemnej lub powietrznej): 5 szt., 367,61 m ² 3. zmiana starego kotła na nowy kocioł na biomasę klasa 5: 6 szt., 441,14 m ² 4. zmiana paliwa węglowego na gazowe: 3 szt., 220,57 m ² 5. termomodernizacja bez wymiany źródła ogrzewania: 695,69 m ² Redukcja wielkości emisji poszczególnych substancji w powietrzu w ciągu toku osiągnięta w wyniku realizacji działania naprawczego w ciągu roku realizacji programu ochrony powietrza (Mg/rok) Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
						<p>Wodnej 304 832,29 łącznie 304 832,29</p> <p>edukacja: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 19 946,10 łącznie 19 946,10</p>	<p>Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. liczba placówek oświatowych objętych edukacją ekologiczną: 1 szt. 2. liczba przeprowadzonych kampanii: 1 szt. 3. liczba przeprowadzonych akcji: 1 szt. 4. liczba przeprowadzonych konferencji: 3 szt. 5. liczba osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi: 10 szt. <p>w 2022 roku: Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. termomodernizacja i zmiana kotła - na biomasę klasa 5: 2 szt., 174,04 m² 2. termomodernizacja i zmiana paliwa na gazowe: 1 szt., 73,52 m² 3. zmiana ogrzewania węglowego na elektryczne: 1 szt., 73,52 m² 4. instalacja pompy ciepła (ziemnej lub powietrznej): 10 szt., 735,24 m² 5. zmiana starego kotła na nowy kocioł węglowy klasa 5: 1 szt., 73,52 m² 6. zmiana starego kotła na nowy kocioł na biomasę klasa 5: 5 szt., 367,61 m² 		

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
							<p>7. zmiana paliwa węglowego na gazowe: 1 szt., 73,52 m²</p> <p>8. termomodernizacja bez wymiany źródła ogrzewania: 147,05 m²</p> <p>Redukacja: Benzo(a)piren = 0,311 kg Pył zawieszony PM10 = 0,643 Mg Pył zawieszony PM2,5 = 0,636 Mg</p> <p>Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów</p> <p>Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe:</p> <p>1. liczba przeprowadzonych kampanii: 1 szt.</p> <p>2. liczba przeprowadzonych akcji: 4 szt.</p> <p>3. liczba przeprowadzonych konferencji: 1 szt.</p>		
2.	OKJP.2. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	Spalanie odpadów przez mieszkańców na otwartych przestrzeniach jest kierowane na Policję. Przeprowadzono jedną kontrolę w 2022 r. dotyczącą spalania odpadów w urządzeniach grzewczych.	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
3.	OKJP.3. Modernizacja systemów ogrzewania budynków użyteczności publicznej na terenie Miasta i Gminy Dobrzany	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	
4.	OKJP.4. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania odnawialnych źródeł energii	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	
5.	OKJP.5. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na obszarze Miasta i Gminy Dobrzany	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty podane przy zadaniu OKJP.1.			Realizacja scharakteryzowana przy zadaniu OKJP.1.	Zadanie zrealizowane	
6.	OKJP.6. Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Dobrzanych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	
7.	OKJP.7. Ograniczenie pylenia wtórnego poprzez czyszczenie ulic na mokro, szczególnie w czasie dni bezopadowych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie zrealizowane	

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
8.	OKJP.8. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	
9.	OKJP.9. Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Dobrzany	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	
10.	OKJP.10. Modernizacja, budowa i przebudowa dróg na terenie Gminy Dobrzany (odcinki <1 km)	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, zarządcy dróg	-	1 383 463,47	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Budowa ul. Spółdzielczej w Dobrzanach.	Zadanie zrealizowane	-
				-	1062 005,09	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Przebudowa drogi w miejscowości Grabnica.		-
11.	OKJP.11. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby c.o. oraz c.w.u. obiektów mieszkalnych – modernizacja indywidualnych kotłowni domowych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, mieszkańcy	123 826,1	215 740,32	WFOŚiGW w Szczecinie	Z programu Czyste Powietrze pozyskane zostały środki przez mieszkańców w terenie Gminy Dobrzany na wykonanie wymiany źródła ciepła wraz z wykonaniem termomodernizacji budynku. Informacja udostępniona jest na stronie https://portalpop.wzp.pl/Wiz/Czyste.	Zadanie zrealizowane	-
12.	OKJP.12. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	2019-2026	WIOŚ w Szczecinie	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Budżet Państwa NFOŚiGW	W roku 2022 została wykonana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2021”. Na obszarze Gminy Dobrzany w roku 2021 nie prowadzono pomiarów, a oceny dla tej gminy dokonano przy	Realizacja w trybie ciągłym	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
							wsparciu wyników obliczeń prowadzonych z wykorzystaniem matematycznych modeli transportu i przemian substancji w powietrzu (obliczenia modelowe). Na obszarze Gminy Dobrzany w rocznej ocenie jakości powietrza nie wyodrębniono obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla substancji podlegających ocenie. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2022 zostanie wykonana do końca kwietnia 2023 roku. Na obszarze Gminy Dobrzany w 2022 r. nie prowadzono pomiarów, a ocena dla tej gminy zostanie wykonana przy wsparciu wyników obliczeń prowadzonych z wykorzystaniem matematycznych modeli transportu i przemian substancji w powietrzu (obliczenia modelowe).		
13.	OKJP.13. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	2019 - 2026	Mieszkańcy	26 560	89 091,97	WFOŚiGW w Szczecinie	Z programu Czyste Powietrze pozyskane zostały środki przez mieszkańców w terenie Gminy Dobrzany na wykonanie wymiany źródła ciepła informacja udostępniona jest na stronie https://portalpop.wzp.pl/Wiz/Czyste .	Zadanie zrealizowane	-
14.	OKJP.14. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, mieszkańcy	b.d.	b.d.	środki własne, środki zewnętrzne	Zauważalny jest wzrost montażu paneli fotowoltaicznych na posesjach mieszkańców. Jest duże zainteresowanie dofinansowaniem	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
	energii na terenie Gminy Dobrzany						na panele fotowoltaiczne z programu Czyste powietrze.		
15.	OKJP.15. Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie konieczności ochrony powietrza i wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie w tym promowanie odnawialnych źródeł energii	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	3 895,11	2 298,65	WFOŚiGW w Szczecinie	Od 2021 roku, Gmina Dobrzany podpisała porozumienia z WFOŚiGW w Szczecinie o przystąpieniu do Programu Czyste powietrze. Uruchomiony został w gminie punkt konsultacyjny, który umożliwia uzyskanie informacji na temat wymiany źródeł ciepła oraz wykonania termomodernizacji budynku. Podczas imprez wystawiane jest stoisko na którym rozdawane są materiały edukacyjne mieszkańcom, promujące poprawa jakość powietrza, a także minimalizowanie emisji gazów cieplarnianych przez wymianę źródeł ciepła oraz polepszenie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych.	Zadanie zrealizowane	-
Zagrożenia hałasem									
1.	ZH.1. Wprowadzanie do mpzp informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
	i na terenach mieszkaniowych								
2.	ZH.2. Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	2019 – 2026	WIOŚ w Szczecinie	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	-
3.	ZH.3. Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg krajowych i wojewódzkich	2019 – 2026	Zarządcy dróg	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	
4.	ZH.4. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. nawierzchni o obniżonej hałaśliwości, ekranów akustycznych, w tym stosowanie naturalnych (w postaci ścian roślinności) lub półnaturalnych (rośliny pnące na ekranach), wałów ziemnych oraz zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg i ulic)	2019 – 2026	Zarządcy dróg	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
5.	ZH.5. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
	oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego								
6.	ZH.6. Stosowanie rozwiązań ograniczających hałas w zakładach przemysłowych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	2019 - 2026	Przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	-	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	
Promieniowanie elektromagnetyczne									
1.	PEM.1. Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	
2.	PEM.2. Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych (zgodnie z PMŚ)	2019 – 2026	Departament Monitoringu Środowiska GIOŚ - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Budżet Państwa NFOŚiGW	W roku 2021 monitoring pól elektromagnetycznych realizowany był zgodnie z „Programem wykonawczym monitoringu pól elektromagnetycznych na 2021 r”. Pomiar wykonano w miejscowości Dobrzany przy ul. Jana Pawła II. Wyniki wraz z oceną dostępne są na stronie internetowej: <i>www.gios.gov.pl.</i> W roku 2022 zgodnie z „Programem wykonawczym monitoringu pól elektromagnetycznych na 2022 r”	Realizacja w trybie ciągłym	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
							na terenie Gminy Dobrzany nie wykonywano badań monitoringowych w zakresie pól elektromagnetycznych.		
3.	PEM.3. Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	2019 – 2026	Starostwo Powiatowe w Stargardzie	-	-	Środki własne	-	Zadanie niezrealizowane	Nie zostały zgłoszone żadne nowe źródła
4.	PEM.4. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	-	-	Środki własne	-	Zadanie niezrealizowane	b.d.
Gospodarowanie wodami									
1.	GW.1. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez racjonalne nawożenie, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego	2019-2026	Rolnicy, ZODR, mieszkańcy	b.d.	b.d.	Środki własne	W latach 2021 - 2022 odbywały się szkolenie dla rolników, doradców i mieszkańców wsi, prowadzone przez ODR w Stargardzie	Zadanie zrealizowane	-
2.	GW.2. Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	2019 - 2026	przedsiębiorstwa, mieszkańcy	b.d.	b.d.	Środki własne, środki zewnętrzne	-	Brak danych o realizacji zadania	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
3.	GW.3. Działania inwestycyjne utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi.	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, Zarząd Zlewni w Pile i Stargardzie	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
4.	GW.4. Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji wodnych podstawowych	2019-2026	Zarząd Zlewni w Stargardzie	18 000,00	-	dotacja	Kanał Barzkowice-Kępno - prace utrzymaniowe 10,0 km (0+000-10+000). Prace utrzymaniowe dotyczy w km 7+000-10+000 m. Odargowo i Kępno suwanie zatorów, zanieczyszczeń z koryt cieków, odc. koszenia skarp z wygrabieniem, odmulenie z rozplantowaniem, nadzór przyrodniczy)"	Zadanie zrealizowane	-
5.	GW.5. Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora) za zachowaniem zasad bezpieczeństwa	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, ośrodki turystyczne	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
Gospodarka wodno - ściekowa									
1.	GWS.1. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	b.d.	b.d.	Środki własne	Prowadzona jest na bieżąco ewidencja zbiorników bezodpływowych.	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
2.	GWS.3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Dobrzany	2020 - 2021	Gmina Dobrzany	b.d.	b.d.	Środki własne	Powstały 2 nowe przydomowe oczyszczalnie ścieków	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
3.	GWS.4. Ograniczenie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	2019-2026	Przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne	b.d.	b.d.	Środki własne, środki zewnętrzne	-	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
4.	GWS.5. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Dobrzany (odcinki <1 km)	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, przedsiębiorstwa wodno – kanalizacyjne	-	-	-	-	Zadanie nie zostało zrealizowane	-
5.	GWS.6. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej w Gminie Dobrzany (odcinki <1 km)	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, przedsiębiorstwa wodno – kanalizacyjne	-	264 369,34	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Wykonano wodociąg przy ul. Spółdzielczej w Dobrzanach.	Zadanie zrealizowane	-
6.	GWS.7. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	2019-2026	WIOŚ w Szczecinie	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
7.	GWS.8. Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	2019 - 2026	ZGK Dobrzany	15 990,00	7183,00	ZGK Dobrzany	Wymiana szaf sterowniczych na dwóch przepompowniach (P2 Oczyszczalnia i Dobrzany ul. Kościuszki) wraz w wpięciem do sieci monitoringu - poprawa kontroli pracy przepompowni w celu szybkiemu wykrywaniu awarii i ich zapobieganiu.	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
8.	GWS.9. Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych	2019-2026	OSChR	-	-	środki własne	Sporządzanie i opiniowanie planów nawożenia azotem dla podmiotów prowadzących chów i hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk, lub chów i hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior.	Zadanie zrealizowane	-
9.	GWS.10. Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	-	-	-	-	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
10.	GWS.11. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	-	-	-	-	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
Zasoby geologiczne									
1.	ZG.1. Ochrona zasobów złóż mineralnych poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	
2.	ZG.2. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	2019 - 2026	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu	b.d.	b.d.	Środki własne	-	Zadanie niezrealizowane	W latach 2020-2021 do tut. Urzędu nie wpłynęły informacje dotyczące nielegalnego pozyskiwania kopalin na terenie Gminy Dobrzany.
3.	ZG.3. Działania edukacyjne promujące racjonalną gospodarkę zasobami naturalnymi i ich ochrona	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	b.d.	b.d.	Budżet organizatora – ze środków GPB w Dobrzanych	Prowadzenie zajęć w postaci warsztatów celem uświadomienia dzieci i młodzieży nt.: ochrony lasów, dożywianie zwierząt i ptaków leśnych w okresie zimy, segregacji śmieci - warsztaty i quizy.	Zadanie zrealizowane	-
Gleby									
1.	GL.1. Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	b.d.

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
2.	GL.2. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, właściciele gruntów	-	-	środki własne, środki zewnętrzne	-	Zadanie niezrealizowane	b.d.
3.	GL.3. Uprawa roślin energetycznych na glebach niskiej jakości	2019 - 2026	Właściciele gruntów	b.d.	b.d.	Środki własne	-	Brak danych o realizacji zadania	-
4.	GL.4. Wprowadzenie, odtworzenie zadrzewień śródpolnych służące ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych	2019 - 2026	właściciele gruntów	b.d.	b.d.	środki własne, środki zewnętrzne	-	Brak danych o realizacji zadania	-
5.	GL.5. Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	2019 - 2026	właściciele gruntów	b.d.	b.d.	środki własne, środki zewnętrzne	-	Brak danych o realizacji zadania	-
6.	GL.6. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych	2019 - 2026	ZODR, ARIMR	-	-	środki własne, środki zewnętrzne	W latach 2021 - 2022 odbywały się szkolenie dla rolników, doradców i mieszkańców wsi, prowadzone przez ODR w Stargardzie.	Zadanie zrealizowane	b.d.
7.	GL.7. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, ZODR, ARIMR	-	-	środki własne, środki zewnętrzne	W latach 2021 - 2022 odbywały się szkolenie dla rolników, doradców i mieszkańców wsi, prowadzone przez ODR w Stargardzie.	Zadanie zrealizowane	b.d.

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów									
1.	GO.1. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	-	54 961,2	Urząd Marszałkowski Woj. Zach. oraz budżet gminy	Po zlokalizowaniu nielegalnego wysypiska na bieżąco prowadzona jest ich likwidacja. Przeważnie są zlokalizowane na terenach prywatnych i w takim przypadku Burmistrz informuje o obowiązku usunięcia zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
2.	GO.2. Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	b.d.	b.d.	Środki własne	Cały czas prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych.	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
3.	GO.3. Wykonanie sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	brak kosztów	brak kosztów	-	Co roku zgodnie z art. 9q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest składane sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
4.	GO.4. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	b.d.	b.d.	Środki własne	Co roku zgodnie z ustawą są sporządzane analizy, sprawozdania itp.	Zadanie realizowane w trybie ciągłym	-
5.	GO.5. Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	-	-	-	poziomy recyklingu: rok 2021- 26,40% rok 2022- 24,13% Pozostałości z przetwarzania odpadów komunalnych (191212) oraz odebrane i zebrane z terenu Gminy Dobrzany odpady komunalne	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
	odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.						ulegające biodegradacji nie były składowane. -2022 Pozostałości z przetwarzania odpadów komunalnych (kod 191212) oraz odebrane i zebrane z terenu Gminy Dobrzany odpady komunalne ulegające biodegradacji nie były składowane. -2021		
6.	GO.6. Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Dobrzany”	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, mieszkańcy	7 244	16 299,36	budżet gminy, WFOŚiGW w Szczecinie	W 2021 r. w ramach realizowanego projektu usunięto i unieszkodliwiono 11,740 Mg azbestu z 9 nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Dobrzany. W 2022 r. w ramach realizowanego projektu usunięto i unieszkodliwiono 17,74 Mg z 7 nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Dobrzany.	Zadanie zrealizowane	-
7.	GO.7. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	b.d.	b.d.	Środki własne	"Na stronie dobrzany.pl udostępniona jest ulotka dotycząca prawidłowego segregowania odpadów komunalnych. PSZOK znajdujący się na terenie oczyszczalni ścieków w Dobrzanych tj. dz. dz. 407 obręb 3 miasta Dobrzany i dostępny jest w środy i soboty w godzinach od 12.00 do 16.00. W regulaminie utrzymania czystości i porządku w Gminie Dobrzany są określone rodzaje odpadów przyjmowane do PSZOK.	Zadanie zrealizowane	-
Zasoby przyrodnicze									
1.	ZP.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach	b.d.

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
	biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy							obowiązków statutowych	
2.	ZP.2. Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	48 233,20	90 925,00	budżet gminy	Utrzymanie i pielęgnacja rabat, klombów, skwerów kwiatowych oraz kwietników zlokalizowanych na terenie Miasta Dobrzany. W roku 2022 w tej kwocie założono nowy skwer zieleni przy ulicy Stanisława Staszica.	Zadanie zrealizowane	-
3.	ZP.3. Uwzględnienie dokumentach planistycznych form ochrony przyrody	2019 - 2026	Gmina Dobrzany	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	b.d.
4.	ZP.4. Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000)	2019 - 2026	RDOŚ w Szczecinie	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
5.	ZP.5. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	2019 - 2026	RDOŚ w Szczecinie	-	-	-	-	Zadanie niezrealizowane	Nie dotyczy kompetencji RDOŚ
6.	ZP.6. Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, RDOŚ w Szczecinie	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki		Środki własne	-	Zadanie realizowane na bieżąco w ramach obowiązków statutowych	b.d.
7.	ZP.7. Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie terenów leśnych	2019 - 2026	Nadleśnictwo Dobrzany	400 550,94	670 157,18	koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	Wszystkie zabiegi hodowlane i czynności ochronne wykonywane podczas bieżącej gospodarki leśnej wynikające z potrzeb hodowli lasu.	Zadanie zrealizowane	-
8.	ZP.8. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych inwazyjnych	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, RDOŚ w Szczecinie, Nadleśnictwo Dobrzany	-	-	Środki własne	-	Zadanie niezrealizowane	Nie stwierdzono występowania gat. obcych inwazyjnych na terenach leśnych
9.	ZP.9. Monitoring zagrożeń antropogenicznych lasu i zapobieganie ich skutkom (zagrożenia pożarowe, nielegalne składowiska odpadów, nielegalna wycinka)	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, Nadleśnictwo Dobrzany	34 030,57	56 968,40	koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	Zbieranie i wywóz śmieci z lasu; Koszty poniesione w wyniku nielegalnej wycinki drzew; Monitoring zagrożenia ppoż. w tym: obsługa PAD, dyżury ALP, dyspozycyjność ZUL	Zadanie zrealizowane	-
10.	ZP.10. Wsparcie zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych	2019 - 2026	Nadleśnictwo Dobrzany	16 398,14	18 977,46	koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	Modernizacja infrastruktury edukacyjnej; Utrzymanie obiektów turystycznych: sprzątnięcie, konserwacja	Zadanie zrealizowane	-

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty [zł]		Źródło finansowania	Opis zadania	Stopień realizacji	Przyczyna niezrealizowania zadania
				2021	2022				
11.	ZP.11. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody oraz na temat znaczenia i roli lasów	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, Nadleśnictwo Dobrzany, Starostwo Powiatowe w Stargardzie	11 069,78	18 482,62	koszty poniesione w ramach funkcjonowania jednostki	Prowadzenie spotkań z mieszkańcami, udział we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjno-promocyjnych.	Zadanie zrealizowane	-
Zagrożenia poważnymi awariami									
1.	ZPA.1. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	2019 - 2026	Sprawcy awarii, Komenda Powiatowa PSP w Stargardzie	-	-	Środki własne	-	Zadanie niezrealizowane	Brak poważnych awarii przemysłowych na terenie Gminy Dobrzany
2.	ZPA.2. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego	2019 - 2026	RDOŚ w Szczecinie	-	-	Środki własne	-	Zadanie niezrealizowane	b.d.
3.	ZPA.3. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	2019 - 2026	Gmina Dobrzany, placówki oświatowe	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne	-	Zadanie niezrealizowane	b.d.

Źródło: ankietyzacja jednostek

5. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA PROGRAMU

Aby zobrazować zmiany z zakresu ochrony środowiska zachodzące na terenie Gminy Dobrzany, przedstawiono poniższe wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska. Wskaźniki te ukazują stopień realizacji programu na przestrzeni lat 2021-2022, a ich analiza może być podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć planowanych w Programie Ochrony Środowiska.

Tabela 10. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2020	2021	2022
1.	Klasa jakości powietrza	A / C	NO ₂ - A SO ₂ - A CO - A C ₆ H ₆ - A Pył PM 2,5 - A Pył PM10 - A BaP - C As - A Cd - A Ni - A Pb - A O ₃ - A (D2)	NO ₂ - A SO ₂ - A CO - A C ₆ H ₆ - A Pył PM 2,5 - A Pył PM10 - C BaP - A As - A Cd - A Ni - A Pb - A O ₃ - A (D2)	NO ₂ - A SO ₂ - A CO - A C ₆ H ₆ - A Pył PM 2,5 - A Pył PM10 - A BaP - A As - A Cd - A Ni - A Pb - A O ₃ - A (D2)
2.	Długość wybudowanych dróg	km	0,3979	0	0,289
3.	Długość zmodernizowanych dróg	km	0	0	0,5
4.	Długość utworzonych ścieżek rowerowych	km	0	0	0
5.	Ilość przeprowadzonych kontroli zakazów spalania odpadów komunalnych	szt.	0	0	1
6.	Ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	1	1	3
7.	Ilość zmodernizowanych przydomowych kotłowni	szt.	6	15	21
8.	Poziom hałasu (wg. PMŚ)	dB	b.d.	b.d.	b.d.
9.	Poziom PEM	V/m	b.d.	0,8	b.d.
10.	Jakość wód powierzchniowych	-	b.d.	zły	b.d.
11.	Klasa jakości wód podziemnych	I-V	b.d.	dobry	b.d.
12.	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji cieków wodnych	szt.	b.d.	1	-
13.	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji rowów melioracyjnych	szt.	b.d.	b.d.	b.d.
14.	% skanalizowania obszaru gminy	%	54,6	55,1	b.d.
15.	% zwodociągowania obszaru gminy	%	93,8	93,8	b.d.
16.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 465	4 421	b.d.
17.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	2 601	2 594	b.d.
18.	Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie gminy wg ewidencji gminnej	szt.	184	184	184
19.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy wg ewidencji gminnej	szt.	82	82	84

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2020	2021	2022
20.	Powierzchnia surowców naturalnych	ha	22	22	22
21.	Powierzchnia terenów zdegradowanych	ha	b.d.	b.d.	b.d.
22.	Klasa bonitacyjna gleb	I-VI	IVa, IVb	IVa, IVb	IVa, IVb
23.	Liczba mieszkańców objęta systemem odbierania odpadów komunalnych	os	3 500	3 488	3 528
24.	Ilość zmieszanych odpadów odebranych z gospodarstw domowych	Mg	689,77	778,64	803,998
25.	Ilość selektywnie zebranych odpadów w gospodarstwach domowych	Mg	459,90	629,48	631,14
26.	Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku	%	46,01	26,4	24,13
27.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	30,52	brak obowiązku wyliczania tego poziomu	brak obowiązku wyliczania tego poziomu
28.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%	0	0	0,44
29.	Ilość usuniętych dzikich składowisk odpadów	szt.	0	0	1
30.	Ilość odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwiania	Mg	77,740	11,74	17,74
31.	Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy	Mg	b.d.	b.d.	1 126,04
32.	Powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych	ha	0	0	0
33.	Powierzchnia zieleni urządzonej	ha	4,88	4,88	b.d.
34.	Powierzchnia form ochrony przyrody	ha	3 506,68	3 506,68	3 506,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych

6. REALIZACJA ZADAŃ WYZNACZONYCH W POŚ

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany na lata 2021-2022 wyznaczonych zostało 71 zadań. Z nich podjęto się realizacji 50, co daje stopień wykonania na poziomie 70,42%. Część zadań prowadzona była w trybie ciągłym, rokrocznie, niektóre zadania zostały zrealizowane tylko częściowo. Nie zrealizowano 17 zadań, co daje 23,94% całości. O czterech zadaniach brak jest informacji.

7. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Łączne koszty poniesione na ochronę środowiska w latach 2021-2022 na terenie gminy Dobrzany wyniosły 5 515 323,82 zł.

Łączne koszty poniesione na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy Dobrzany w poszczególnych latach wynosiły:

- 2021 – 1 239 622,37 zł.
- 2022 – 4 275 701,45 zł.

Największe nakłady finansowe poniesiono na realizację zadań w obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza (3 765 483,63 zł) oraz zasoby przyrody (1 365 793,29 zł).

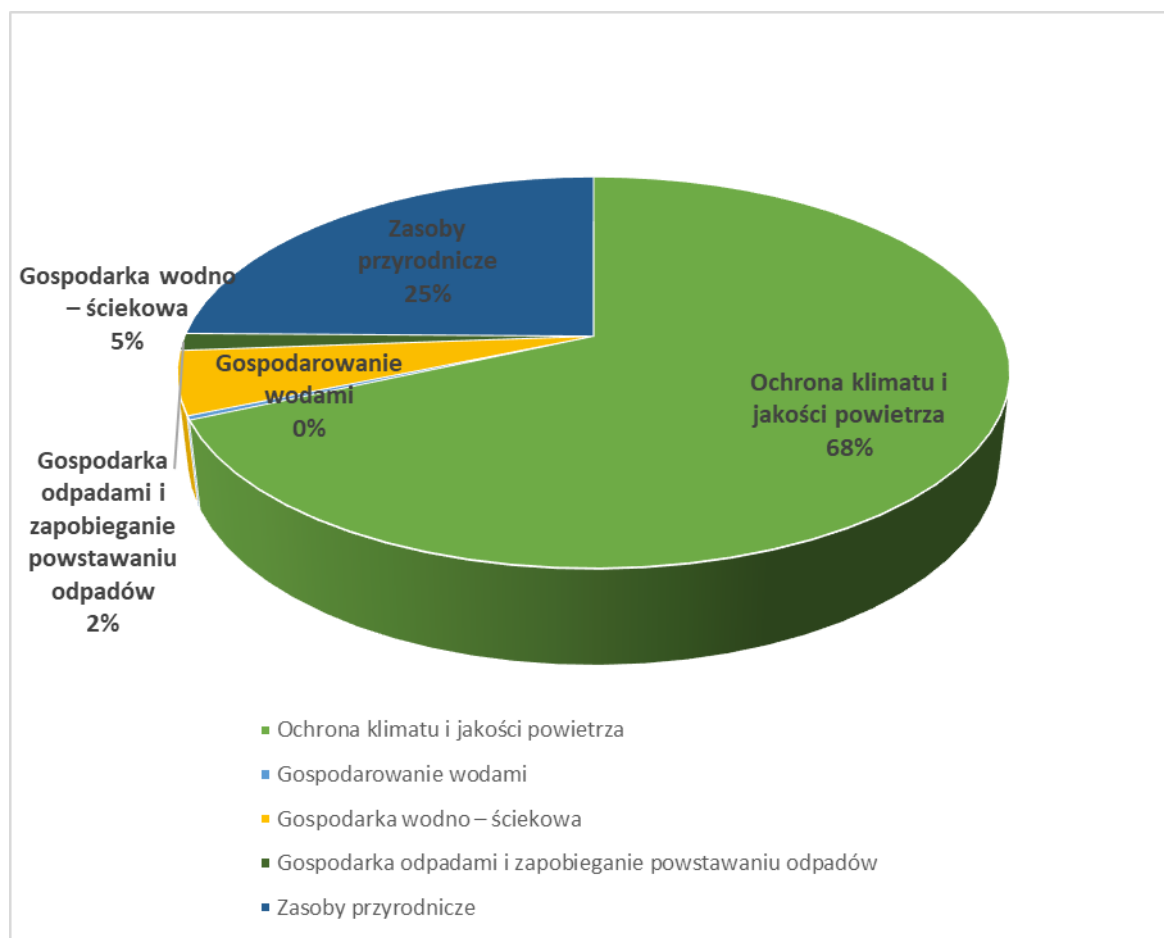
W tabeli poniżej przedstawiono koszty poniesione na realizację zadań na terenie gminy Dobrzany w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2021-2022.

Tabela 11. Koszty poniesione na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2021 – 2022

Obszar wyznaczony w Programie Ochrony Środowiska	Poniesione koszty w 2021 roku [zł]	Poniesione koszty w 2022 roku [zł]	Poniesione koszty łącznie [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza	688 105,74	3 077 377,89	3 765 483,63
Zagrożenie hałasem	0	0	0
Promieniowanie elektromagnetyczne	0	0	0
Gospodarowanie wodami	18 000	0	18000
Gospodarka wodno – ściekowa	15 990	271 552,34	287 542,34
Zasoby geologiczne	0	0	0
Gleby	0	0	0
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	7 244	71 260,56	78 504,56
Zasoby przyrodnicze	510 282,63	855 510,66	1 365 793,29
Zagrożenie poważnymi awariami	0	0	0
Łączne koszty generowane przez zadania z zakresu ochrony środowiska	1 239 622,37	4 275 701,45	5 515 323,82

Źródło: ankietyzacja jednostek

Na wykresie poniżej przedstawiono rozkład procentowy kosztów poniesionych na realizację zadań na terenie Gminy Dobrzany z podziałem na poszczególne obszary interwencji łącznie w latach 2021-2022.

Wykres 1. Rozkład procentowy kosztów przeznaczonych na ochronę środowiska w latach 2021-2022

Źródło: ankietyzacja jednostek

8. PODSUMOWANIE

Głównym celem opracowania raportu z Programu Ochrony Środowiska jest analiza realizacji zadań, które były zaplanowane do wykonania w zakresie poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Dobrzany.

Raport z Programu Ochrony Środowiska opiera się przede wszystkim o dane powszechnie dostępne, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny oraz o dane uzyskane z instytucji zobowiązanych do udostępniania informacji o środowisku i od Urzędu Gminy. Na podstawie otrzymanych odpowiedzi i danych zawartych w Banku Danych Lokalnych GUS sporządzono Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany za lata 2021-2022.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z dwuletniego okresu realizacji celów i zadań ekologicznych pokazuje tendencję zmian i efekt realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska. Wskaźniki monitorowania zostały przedstawione na przestrzeni 3 lat: roku 2020 – ukazującego stan wyjściowy, oraz lat 2021 – 2022, które ukazują zakres raportowania programu.

W latach 2021 – 2022 na terenie Gminy Dobrzany realizowane były zadania z zakresu ochrony środowiska. Zadania te zostały wyznaczone w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany na lata 2021-2022 wyznaczonych zostało 71 zadań. Z nich podjęto się realizacji 50, co daje stopień wykonania na poziomie 70,42%. Część zadań prowadzona była w trybie ciągłym, rokrocznie, niektóre zadania zostały zrealizowane tylko częściowo. Nie zrealizowano 17 zadań, co daje 23,94% całości. O czterech zadaniach brak jest informacji.

Łączne koszty poniesione na ochronę środowiska w latach 2021-2022 na terenie Gminy Dobrzany wyniosły 5 515 323,82 zł.

Największe nakłady finansowe poniesiono na realizację zadań w obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza (3 765 483,63 zł) oraz zasoby przyrody (1 365 793,29 zł).

Podsumowując, należy stwierdzić, że w latach 2021 – 2022 na terenie gminy wykonano inwestycje z zakresu ochrony środowiska. Należy docenić organy administracji samorządowej, jak też podmioty eksploatujące instalacje i urządzenia związane z ochroną środowiska, które wykazały się zaangażowaniem w wykonanie określonych zadań.

9. SPIS TABEL

Tabela 1. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	8
Tabela 2. Ocena stanu JCWPd na terenie gminy Dobrzany (2019)	9
Tabela 3. Ocena jakości wód podziemnych JCWPd nr 7	11
Tabela 4. Pomniki przyrody na terenie gminy Dobrzany	11
Tabela 5. Zieleń urządzona na terenie gminy Dobrzany w roku 2021	13
Tabela 6. Liczba ludności na terenie Gminy Dobrzany w latach 2019-2021	13
Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej na terenie Gminy Dobrzany w latach 2018-2020.....	14
Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Dobrzany w latach 2018-2020	14
Tabela 9. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Dobrzany w latach 2021 - 2022	16
Tabela 10. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska	36
Tabela 11. Koszty poniesione na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2021 – 2022	39

10.SPIS RYCIN

Rycina 1. Położenie gminy na tle gmin powiatu stargardzkiego	6
Rycina 2. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Gminy Dobrzany	8
Rycina 3. JCWPd na terenie Gminy Dobrzany	10
Rycina 4. Obszary chronione na terenie Gminy Dobrzany	12